

393

Besluit van 19 september 1989 tot uitvoering van artikel 2, en andere van de Wet geluidhinder met betrekking tot luchtkussenvoertuigen (Besluit luchtkussenvoertuigen Wet geluidhinder)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 11 juli 1988, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, nr. MJZ1178014, gedaan in overeenstemming met Onze Ministers van Economische Zaken en van Verkeer en Waterstaat;

Overwegende dat het in het belang van het voorkomen en beperken van geluidhinder wenselijk is regels te stellen met betrekking tot het gebruik van luchtkussenvoertuigen;

Gelet op de artikelen 2, 4, 5, 7, 147a en 170 van de Wet geluidhinder (Stb. 1979, 99);

De Raad van State gehoord (advies van 24 oktober 1988, nr. W08.88.0412);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 14 september 1989, Centrale Directie Juridische Zaken, afdeling Wetgeving, nr. MJZ 25889010, uitgebracht in overeenstemming met Onze Ministers van Economische Zaken en van Verkeer en Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. *Algemene bepalingen*

Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

– luchtkussenvoertuig: een toestel dat blijkens zijn bouw bestemd is zich te verplaatsen op een luchtkussen, dat wordt in stand gehouden tussen het toestel en het dragend oppervlak;

– vaart van en naar zee: de vaart met een zeeschip in een van beide richtingen tussen de zee en:

1° de haven van Amsterdam, over het Noordzeekanaal, alsmede de vaart in die haven en in de aan deze vaarweg gelegen havens en overlaadplaatsen;

2° de haven van Rotterdam, de haven van Dordrecht en de havens, gelegen aan het Hollands Diep, over de Rotterdamse Waterweg en de Oude Maas, alsmede de vaart in die havens en in de aan deze vaarwegen gelegen havens en overlaadplaatsen;

3° België over de Westerschelde of het kanaal van Terneuzen, alsmede de vaart in de aan deze vaarwegen gelegen havens en overlaadplaatsen;

4° de havens van Den Helder, Delfzijl, Hefshuizen (Eemshaven), Harlingen en Scheveningen alsmede de vaart in die havens.

2. Voor de toepassing van het bij of krachtens dit besluit bepaalde behoren luchtkussenvoertuigen tot een zelfde type indien zij – afgezien van veranderingen, opgetreden door gebruik – onderling geen wezenlijke verschillen vertonen wat betreft de eigenschappen of onderdelen die bepalend zijn voor de geluidproductie.

Artikel 2

1. Dit besluit is niet van toepassing op:

a. binnenschepen waarmee de beroepsmatige binnenvaart wordt uitgeoefend, indien deze schepen:

1° overeenkomstig het Reglement betreffende het onderzoek van schepen op de Rijn (Stb. 1976, 476) zijn voorzien van een geldig certificaat van onderzoek;

2° overeenkomstig de Binnenschepenwet (Stb. 1981, 678) zijn voorzien van een geldig certificaat van onderzoek;

3° zijn voorzien van een geldig Communautair Certificaat als bedoeld in de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen van 4 oktober 1982, nr. 82/714/EEG (PbEG L 301);

b. schepen waarvoor op grond van artikel 4, tweede lid, onder c, van de Binnenschepenwet, schriftelijke toestemming is verleend door het hoofd van de scheepvaartinspectie;

c. zeeschepen waarmee de beroepsmatige zeevaart wordt uitgeoefend, bij de vaart van en naar zee, indien deze schepen:

1° overeenkomstig de Schepenwet (Stb. 1909, 219) zijn voorzien van een geldig certificaat van deugdelijkheid;

2° voldoen aan de eisen van het Internationaal Verdrag voor de beveiliging van mensenlevens op zee, 1974 (Trb. 1976, 157, en 1977, 77), ten bewijze waarvan de vereiste geldige certificaten, afgegeven door of namens de bevoegde autoriteiten van het land van registratie, aan boord dienen te zijn;

3° voldoen aan de door de Internationale Maritieme Organisatie opgestelde «Voorschriften voor dynamisch gedragen vaartuigen» (Code of Safety for Dynamically Supported Craft – Res. A.373(X) –), ten bewijze waarvan de vereiste geldige certificaten, afgegeven door of namens de bevoegde autoriteiten van het land van registratie, aan boord dienen te zijn;

d. schepen waarvoor op grond van artikel 2 bis juncto artikel 2, eerste lid, onder g, van de Schepenwet een schriftelijke verklaring is afgegeven door het districtshoofd van de scheepvaartinspectie;

e. schepen, varende van zee naar België of in tegengestelde richting;

f. rijksvaartuigen die voldoen aan de Veiligheidsnormen en voorschriften voor rijksvaartuigen 1976 (Stcrt. 1976, 78).

2. Dit besluit is voorts niet van toepassing op luchtkussenvoertuigen die in het belang van de landsverdediging op militaire oefenterreinen worden gebezigd.

Artikel 3

1. Het is verboden een luchtkussenvoertuig te gebruiken, zonder vergunning, verleend door Onze Minister. Voor het gebruik van een luchtkussenvoertuig in een stiltegebied in de zin van de Wet geluidhinder (Stb. 1979, 99) wordt geen vergunning verleend.

2. Het verbod, gesteld in het eerste lid, geldt niet voor zover daarvan door Onze Minister ontheffing is verleend voor het gebruik van het luchtkussenvoertuig ten behoeve van een proefvaart in het kader van de bedrijfsmatige vervaardiging. Aan een ontheffing kunnen in het belang van het voorkomen of beperken van geluidhinder voorschriften worden verbonden.

Artikel 4

1. De aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 3, eerste lid, dan wel een ontheffing als bedoeld in artikel 3, tweede lid, dient schriftelijk te worden ingediend bij Onze Minister.

2. De aanvraag dient te zijn gedagtekend en door of namens de aanvrager te zijn ondertekend.

Artikel 5

1. Bij de aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 3, eerste lid, dienen door de aanvrager de volgende gegevens te worden overgelegd:

- a. de vermelding van naam en adres van de aanvrager;
- b. de vermelding van het doel waarvoor de aanvrager het luchtkussenvoertuig wil gebruiken;
- c. een opgave van de plaats waar of het traject waarop de aanvrager het luchtkussenvoertuig wil gebruiken;
- d. een omschrijving van het aantal keren en de tijdsduur per keer dat de aanvrager het luchtkussenvoertuig wil gebruiken;
- e. het rapport van het akoestisch onderzoek dat dient te worden uitgevoerd overeenkomstig aanwijzing 13 van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, bedoeld in artikel 43 van de Herzene Rijnvaartakte (Trb. 1955, 161);
- f. een omschrijving van de aard, de omvang en de duur van de te verwachten uitstraling van het geluid naar de omgeving, alsmede van de methode volgens welke deze zijn vastgesteld.

2. Indien Onze Minister van oordeel is dat de overeenkomstig het eerste lid overgelegde gegevens onvoldoende zijn om de aanvraag te kunnen beoordelen, kan hij verlangen dat door hem aangeduide nadere gegevens door de aanvrager worden overgelegd.

Artikel 6

Alvorens te beslissen omtrent een aanvraag om een ontheffing, zendt Onze Minister aan gedeputeerde staten van de provincie waarop de aanvraag betrekking heeft een afschrift van de aanvraag en stelt hij gedeputeerde staten in de gelegenheid om hem daarover binnen een maand na de toezending schriftelijk hun mening kenbaar te maken.

Artikel 7

Een vergunning en een ontheffing kunnen worden gewijzigd of ingetrokken. Artikel 5, zesde lid, van de Wet geluidhinder is op de wijziging of intrekking van een ontheffing van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8

Met betrekking tot luchtkussenvoertuigen die bij het in werking treden van dit besluit reeds vervaardigd en in Nederland aanwezig waren, dan wel die behoren tot een type dat bij het in werking treden van dit besluit reeds in Nederland in produktie was genomen, geldt artikel 3 met ingang van een jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 9

Dit besluit kan worden aangehaald als: Besluit luchtkussenvoertuigen Wet geluidhinder.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 19 september 1989

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels

Uitgegeven de *negenentwintigste* september 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 oktober 1989, nr. 197

NOTA VAN TOELICHTING

A. Algemeen

Reeds in 1975 werd in de memorie van toelichting bij het ontwerp van de Wet geluidhinder de verontrusting uitgesproken over de ernstige geluidsoverlast die waterverkeer kan veroorzaken. Dit vindt niet alleen zijn oorsprong in de hoge geluidsniveaus die door vaartuigen en toestellen op vaartuigen worden uitgestraald, maar ook in de geringe demping van het geluid over water, zodat het geluid zich over grote afstanden voortplant. Daarnaast is de intensiteit van de waterrecreatie de laatste jaren aanzienlijk toegenomen.

Luchtkussenvoertuigen waarop het onderhavige besluit van toepassing is, zijn de afgelopen jaren technisch en commercieel verder ontwikkeld. Bij deze voertuigen wordt gebruik gemaakt van lucht als ondersteunend medium, waardoor de wrijving tussen voertuig en dragend oppervlak aanzienlijk afneemt. Dit principe maakt het mogelijk luchtkussenvoertuigen op zowel land als water te gebruiken, en derhalve ook in zeer drassige gebieden en ondiepe wateren, waar traditionele voer- en vaartuigen niet kunnen komen.

Om de overdruk die het luchtkussen in stand houdt, te handhaven zijn continu grote ventilatoren nodig, die zeer veel lawaai veroorzaken. Daarnaast geschiedt de voortstuwing bij luchtkussenvoertuigen gewoonlijk door middel van boven de waterlijn geplaatste propellers. Het geluidsniveau bij luchtkussenvoertuigen is hoger dan bij vaartuigen met een conventionele schroefaandrijving.

In het Voorlopig Indicatief Meerjaren Programma Geluid 1980-1984 (Kamerstukken II 1979/80, 15 860, nr. 2) is er reeds op gewezen dat zich een nieuw probleem zou kunnen voordoen indien de hobby- en recreatietoepassingen die zich in de Verenigde Staten en Engeland tot een rage ontwikkelen (races met zelfgebouwde eenpersoons-luchtkussenvoertuigen), zouden overwaaien naar Nederland.

Aangezien de afgelopen jaren ook in ons land dit soort initiatieven werden ontwikkeld, is besloten dat het gebruik van dit soort voertuigen aan een vergunning moet worden gebonden. In een vergunning kunnen voorschriften worden opgenomen met betrekking tot met name de snelheid en het tijdstip, de wijze en de plaats van gebruik. Een vergunning zal worden geweigerd indien het luchtkussenvoertuig naar verwachting ernstige geluidhinder zal veroorzaken. Gelet op het voorgaande houdt dit in dat dienaangaande een zeer terughoudend beleid zal worden gevoerd. Omdat op dit moment nog weinig inzicht bestaat in de gebruiksbehoefte, zou een algeheel verbod op dit moment te rigoreus zijn. Of van ernstige geluidhinder sprake is, hangt af van de omstandigheden van het geval, met name van de omgeving waarin en de lengte van het traject waarop de aanvrager van een luchtkussenvoertuig gebruik wil maken. Voor het gebruik van deze voertuigen in stiltegebieden zal geen vergunning worden verleend (artikel 3, eerste lid). Op deze wijze kan worden voorkomen dat onnodig een nieuw geluidhinderprobleem ontstaat.

Ingevolge artikel 147a van de Wet geluidhinder (Stb. 1979, 99) staat tegen een beslissing met betrekking tot een vergunning of een ontheffing beroep open op de Kroon. Het beroep kan ingevolge hoofdstuk 5 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Stb. 1988, 133) worden ingesteld door belanghebbenden binnen dertig dagen nadat de beschikking is verzonden.

Ingevolge artikel 6 van de Bekendmakingswet (Stb. 1988, 18) treedt dit besluit in werking op de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van bekendmaking.

Een ontwerp van dit besluit is ter uitvoering van artikel 173, eerste lid, van de Wet geluidhinder gepubliceerd in de Staatscourant van 3 februari 1988, nr. 23. Naar aanleiding hiervan zijn commentaren binnengekomen van de provinciale besturen van Friesland en van Noord-Holland en van de Voorlopige Waddenadviesraad. Deze commentaren hebben met name betrekking op de gevolgen van het onderhavige besluit voor het provinciale stiltegebieden- en natuurbeschermingsbeleid. Zoals in het voorgaande reeds is vermeld zullen in stiltegebieden, mede naar aanleiding van het advies van de Raad van State, geen vergunningen voor het gebruik van luchtkussenvoertuigen worden verleend.

Wat betreft aanvragen om een vergunning buiten stiltegebieden voorziet de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne reeds in een regeling, waarbij gedeputeerde staten van elke aanvraag wordt kennisgegeven (artikelen 7, tweede lid, en 13, tweede lid) en hun de gelegenheid wordt geboden hun mening over de aanvraag kenbaar te maken (artikelen 20-22). Wel is een nieuw artikel 6 ingevoegd om ook in geval van aanvragen om ontheffingen een goede afstemming op het provinciaal beleid te waarborgen.

Het onderhavige besluit is toegezonden aan de Centrale Raad voor de Milieuhygiëne. Deze heeft 9 maart 1988 besloten geen advies uit te brengen.

B. Deregulering, financiële gevolgen en decentralisatie

Het besluit is uit het oogpunt van terughoudendheid met regelgeving getoetst aan de hand van de vragenlijst, opgenomen in de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur, vastgesteld bij besluit van de minister-president van 16 januari 1988 (Stcrt. 1985, nr. 18).

Het besluit beoogt geluidhinder als gevolg van het gebruik van luchtkussenvoertuigen te voorkomen dan wel te beperken.

Doelstelling en werkingssfeer van het besluit zouden een aantal bestaande en in voorbereiding zijnde regelingen op het gebied van de scheepvaart kunnen overlappen. Omdat deze overlappingsen zeker in internationaal verband tot problemen aanleiding kunnen geven, is in artikel 2 bepaald dat het door de desbetreffende regelingen bestreken terrein buiten de reikwijdte van dit besluit valt. Dit geldt eveneens voor regelingen waarin al met de geluidsaspecten van scheepvaart wordt rekening gehouden.

Voor de uitvoering en financiering van dit besluit worden geen nieuwe organen in het leven geroepen.

Voor de uitvoering wordt gebruik gemaakt van de in de zogenaamde toestellenbesluiten Wet geluidhinder gebruikelijke bestuursinstrumenten. Producenten van luchtkussenvoertuigen zijn in Nederland niet bekend. Voor importeurs van luchtkussenvoertuigen zal dit besluit tot gevolg hebben dat de markt voor dergelijke voertuigen aanzienlijk kleiner zal worden.

Voor de huidige eigenaren en gebruikers van luchtkussenvoertuigen tenslotte zal dit besluit tot gevolg hebben dat zij van hun voertuigen in het algemeen geen gebruik meer kunnen maken. Een vergunning voor het gebruik van een luchtkussenvoertuig zal, zoals in het algemene deel van deze toelichting is uiteengezet, slechts bij wijze van hoge uitzondering worden verleend.

Ik acht vorenbedoelde nadelige gevolgen voor importeurs, eigenaren en gebruikers gerechtvaardigd door het belang van de voorkoming en de beperking van geluidhinder, dat dit besluit beoogt te beschermen, te meer omdat er in Nederland op het moment van voorpublicatie van dit besluit in de Staatscourant (Stcrt. 1988, nr. 23) voor zover mij bekend geen importeurs, eigenaren en gebruikers van luchtkussenvoertuigen

waren. Om deze laatste reden is dan ook niet voorzien in een schadevergoedingsregeling.

De bestuurslasten zullen naar verwachting beperkt zijn. Gelet op de huidige ervaringen worden jaarlijks slechts enkele vergunningaanvragen verwacht. Met het oog daarop is gekozen voor de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer als vergunningverlenende instantie in plaats van voor de provincies. Versnippering van de noodzakelijke specialistische deskundigheid over de provincies zou bij een zo gering aantal aanvragen niet efficiënt zijn.

Gelet op het voorgaande bestaan er tegen dit besluit geen bezwaren uit het oogpunt van decentralisatie en terughoudendheid met regelgeving.

C. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Karakteristiek voor een luchtkussenvoertuig is dat tijdens het gebruik een aanzienlijk deel van de massa wordt gedragen door krachten die voortkomen uit luchtdrukverschillen rondom het voertuig. Als resultaat hiervan zweeft het voertuig geheel of gedeeltelijk op korte afstand boven het dragende oppervlak.

Artikel 2

De werkingssfeer van het onderhavige besluit dient ingevolge de Herziene Rijnvaartakte (Trb. 1955, 161) te worden beperkt. Volgens die overeenkomst hebben schepen die de Rijn, de Lek of de Waal bevaren, met inbegrip van de vaart tot de open zee en van en naar België, mits zij zijn voorzien van een geldig «certificaat van onderzoek», het recht van vrije doorvaart. Voor de certificaatplichtige schepen geldt op grond van artikel 5.09 van het Reglement onderzoek schepen op de Rijn (Stb. 1976, 476) de eis dat bij normaal toerental van de motoren het niveau van het door een schip voortgebrachte geluid op 25 meter afstand zijdelings van de scheepswand niet meer mag bedragen dan 75 dB(A). Dit is beduidend lager dan de tot nu toe bij luchtkussenvoertuigen gemeten waarden.

De Binnenschepenwet (Stb. 1981, 678) heeft tot doel het bevorderen van de veiligheid van de vaart van schepen op de binnenwateren en van de veiligheid van de arbeid aan boord van die schepen. Deze wet stelt een certificaat van onderzoek verplicht voor met name grotere schepen (15 ton of meer laadvermogen, lengte 15 meter of meer, vervoer van meer dan 12 personen buiten de bemanning). Bij het Binnenschepenbesluit (Stb. 1987, 466) zijn luchtkussenvoertuigen met schepen gelijkgesteld. Het onderhavige besluit is op dergelijke schepen niet van toepassing. In het Binnenschepenbesluit wordt ten aanzien van het door schepen voortgebrachte geluid dezelfde eis gesteld als in het Reglement onderzoek schepen op de Rijn. In de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 4 oktober 1982, nr. 82/714/EEG (PbEG L301) komt deze eis eveneens voor, evenals in de Veiligheidsnormen en voorschriften voor rijksvaartuigen 1976 (Stcrt. 1976, 78).

Ten slotte is het onderhavige besluit niet van toepassing op schepen die hetzij in Nederland voor buitenlandse rekening zijn gebouwd hetzij naar het buitenland zijn verkocht, en die over binnenwateren onderscheidenlijk over zee naar hun bestemmingsplaats worden gebracht, mits ten aanzien van deze schepen schriftelijke toestemming is verleend door het hoofd van de scheepvaartinspectie onderscheidenlijk een schriftelijke verklaring van geen bezwaar is afgegeven door het districtshoofd van de scheepvaartinspectie.

Gelet op het voorgaande is het onderhavige besluit voornamelijk van toepassing op de niet-beroepsmatige binnen- en zeevaart, die bovendien niet-certificaatplichtig is.

In het tweede lid van dit artikel is verder bepaald dat het onderhavige besluit niet van toepassing is op luchtkussenvoertuigen die in het belang van de landsverdediging op militaire oefenterreinen worden gebezigd. Voor zover het gebruik van een luchtkussenvoertuig in het belang van de landsverdediging buiten militaire oefenterreinen gewenst en noodzakelijk is, kan worden verzocht om een ontheffing van het in dit besluit opgenomen verbod op grond van artikel 170, eerste lid, onder b, van de Wet geluidhinder.

Artikelen 3 t/m 5

Tijdens metingen van geluidrukniveaus, die in het buitenland aan luchtkussenvoertuigen zijn verricht, zijn niveaus van ca. 80 tot 110 dB(A) op 25 meter afstand vastgesteld. Op grond van deze zeer hoge waarden is gekozen voor een stelsel van individuele vergunningen voor het gebruik van een luchtkussenvoertuig. In stiltegebieden wordt geen vergunning verleend. Vergunningverlening zou zich niet verdragen met het karakter van stiltegebieden. In het algemeen deel van deze nota werd reeds globaal ingegaan op de inhoud van de vergunning en de daaraan te verbinden voorschriften.

Van het verbod kan ontheffing worden verleend ten behoeve van proefvaarten in het kader van de bedrijfsmatige ontwikkeling van luchtkussenvoertuigen (artikel 3, derde lid).

Aan een dergelijke ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden. Tevens kunnen in een ontheffing regels worden gesteld ten aanzien van de tijd gedurende welke en de plaats waar proefvaarten mogen worden gehouden.

De artikelen 4 en 5 hebben betrekking op de procedure inzake de aanvraag om een vergunning of ontheffing en strekken tot uitvoering van artikel 5, eerste lid, van de Wet geluidhinder. Dat artikel vereist dat betreffende de wijze waarop de aanvraag om een vergunning dient te geschieden en de gegevens die van de aanvrager kunnen worden verlangd, regeling plaatsvindt bij of krachtens algemene maatregel van bestuur. Op grond van artikel 175, onder a, van de Wet geluidhinder is ook een gedraging in strijd met een aan een vergunning verbonden voorschrift verboden.

Artikel 7

De criteria voor wijziging en intrekking van een vergunning zijn opgenomen in artikel 5 van de Wet geluidhinder. Voor de wijziging of intrekking van een ontheffing zijn de in dat artikel opgenomen criteria van overeenkomstige toepassing verklaard.

Artikel 8

Met dit artikel wordt voldaan aan artikel 4 van de Wet geluidhinder.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. H. T. M. Nijpels